

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben bárhöz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Videkre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
szombat napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Regyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, aug. 8.

Régi adósság.

(K. Ö.) A választások előtt a kormány ép úgy tesz, mint az egyes jelöltek: ígéreteket tesz. Legújabbán azt ígérte, hogy le fogja szállítani a földadót. Azaz hogy csak annyit ígért, hogy a földadó revízióját akarja megejteni, mely czélból tájékozást akar szerezni azokról a körülményekről, melyek a jelenlegi adóztatásnál észlelhető aránytalanságot okozzák.

Ismerve a kormánynak szociális érzékét a fiskalizmus terén, kételkedünk abban, hogy az adóreform adószállítást jelentene.

Azonban bármiképp áll a dolog, egy régi adósság törlesztéséről van szó; ez sürgős adósság, a hitelező, az ország mezőgazdasága már nem várhat, mert belebukik a várákoszásban.

Nagy iparos államokban látjuk az arra való törekvést, hogy egy új princípiumot igttassanak be a közgazdasági rendszerbe, mely úgy szól, hogy a nagy tőke és a földbirtok jövedelmei normális arányba hozandók. A mi úgy történhetik meg, ha a földbirtokra nehezedő terhek egy része a nagytőkére háríttatik át. Erre azért van szükség, mert a földbirtok pusztulása az ipar fejlődését akadályozza. Ugyanebből az elvből indult ki Németország, mikor a magas agrár-vámok élelbeléptetését határozta el.

A földbirtok mindenütt válsággal küzd, de ez sehol oly nyomasztól nem hat a közgazdaságra, mint nálunk. A válság okai többfélék. De első sorban említendő adózási rendszerünk igazságtalansága.

Fejlődő kultur-állam vagyunk. Az állameszme, mely nyert tartalomban, nagy igényekkel lépett fel a nemzet áldozatkészségével szemben. A közteherviselés rendszerében azonban nem az igazságot, a terheket egyformán megosztó szempont érvényesült, hanem mivel a föld mintegy önként kínálkozott a megadóztatásra, a közterhek legnagyobb részét a földbirtok vállára raktuk. De az államépület kiépítésében nem nélkülözhetők a nagy tőke igénybevétele, azért, hogy ennek beözönlését elősegítsük, messzemenő privilegiumokkal, első sorban adókedvezményrel ruháztuk fel. Így jött létre az aránytalanság az adózási rendszerben.

Tetézte a földbirtok súlyos helyzetét a pótdadó-rendszer, mely alapul azon nemét az adónak veszi, mely leginkább ellenőrizhető, ez a földadó. Erre a rendszerre építette fel pénzügyi politikánk a fogyasztási adókat is, mely existenciájában támadja meg az állampolgárt.

A föld nagy terhei annál súlyosabban nehezednek a mezőgazdaságra, mert a földadó kivetése függetlenül történik, szemben a termelés mennyiségével és minőségével. A termelés és értékesítése rendkívül sok esélynek van kitéve, azért a gazda — nem tekintve az egyes kivételes eseteket — egyformán fizeti a földadót

és járulékait, akár termelt jó minőségű gabonája, akár nem, akár tudta jól értékesíteni, akár nem. Hogyne nőne napról napra az elégtelenség, mikor a 7 forintos buza mellett nagyobb terhek nehezednek a földbirtokra, mint a 12 forintos buza idejében.

Adózási rendszerünknek meg van az a szarvas hibája, hogy benne kizárólagosan az állam-financiális szempontok érvényesülnek, a mezőgazdasági szempontok azonban, melyek a közjavak helyes megosztására törekcsenek, figyelmen kívül maradnak. A helyes gazdasági politika könnyen rávezetné a kormányzói hatalmat, hogy az állam érdekében van a gazdaságilag gyengébbet megvédeni a gazdaságilag erősebb tulkapásai ellen, minek gyakorlati kivitele abban állna, hogy súlyt fektetnénk a kis- és középbirtok adópolitikai megvédésére, mi nem akadályozná a nagybirtok arányos és egészséges képződését, de ellene lenne az erkölcstelen spekulációból fejlődő nagytőkének.

A magyar közgazdaság jól felfogott érdekében sürgetjük az ingó tőke semmivel sem kijátszható bevonását a közterhek viselésébe, sürgetjük a földadó leszállításával a földbirtok terheinek leszállítását. Ez nem politikai kérdés, hanem a mezőgazdaság létkérdése, mely alapját veti meg közgazdasági életünknek miként való kialakulásának.

Lássuk tehát a reformot.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A legravaszabb tolvaj.

(Keleti mese).

(Vége.)

Egyszer csak megszólalt a fiatal fejedelem: — Kalazam nincs valahol kéznél egy pár tolvaj vagy gonosztevő?

A miniszter számot vetve urának szendélyével, ki az emberek és fenevadak harczában nagy örömet talált, már elindulásuk alkalmával gondoskodott róla, hogy az áldozatok kéznél legyenek s ugyanazért egy pár rabot hozott volt magával Bangkok városából.

— Dehogyan nincs uram! — felelte tehát a miniszter. — Van itt ilyen három is: nagy apa, fiu és unoka. Akasztófavirág mind a három, igazi törzsökös tolvaj familia.

— Vezesd őket elébem! Parancsolta a király.

Nemsokára három szál magas ember állt a király előtt. Szemükből büszkeség és dacz sugárzott elő, hajukat meg-meg lobogtatta a szél. Az egyiknek fejét már belepte a hó s meg volt görnyedve, a másik szabad, büszke fejtarlással lépkedett, a harmadik ellenben valóságos gyermek volt még.

— Ugyebár ügyes tolvajok vagytok mind a hárman? kérdé a király.

A foglyok földre borultak s homlokuk a földet érte, — azután talpra állottak.

— Ki a legügyesebb közületek?

— En ellopom a tojást a kottló alól, a nélkül, hogy ez azt észre venné, szólott az öreg rab.

— En meg egyet teszek alája, a nélkül, hogy a kottló tudná, hogy mi történt. Válaszolt a második.

— En pedig leveszem a kottlót az ülésről és másikat teszek a tojásra, anélkül, hogy apám és nagyapám nesztét vennék a változásnak. Mondá büszkén a fiatal.

A király szívtelen mosolyra fakadt.

— Hát legyen — szólalt meg aztán — a legravaszabbat közületek oda dobjuk a tigris elé.

— Engem uram, — kiáltott az öreg, — én vagyok a legravaszabb.

— Oh nem! Esengett a fiu, — válaszszon engem, én vagyok hármunk közt a legerősebb.

— Kimöld meg az életüket, felség! — könyörgött a harmadik, — én vagyok köztük a legfürgébb.

A mosoly egy pillanat alatt eltűnt a király arcáról. Gondolatokba merülve fürkészte a foglyok vonásait. Egyszer csak könnyek törtek elő a legfiatalabb rabnak a szeméből.

— Még mostan sem tudom, hogy tulajdonképpen ki a legravaszabb közületek — szólalt meg kis idő múlva a hatalmas ur, szokatlan szelid hangon. A kalazam nagy szemeket meresztve bámulta urát. Még sohasem látta őt ennyire elmélyedni és tüprengeni valami felett. Hízen a fiatal király rég meg

csömörlött a világtól és untatta már minden a mi a földön történik. A miniszter szívét balsejtelem fogta el.

Most hatalmas ordítás reszkettette meg a levegőt. Két királytigris összemarakodott s dühös morgásuk és ordításuk a többi ketreczekben is hatalmas visszhangot támasztott. A kalazam intett, a szolgák elösiettek és vasrudakkal véget vetettek az éktelen lármának és vérengzésnek.

— Nos nem válaszoltok? — kérdé a király a foglyoktól.

Megszólalt a legfiatalabb:

— Mit, a legnagyobb tolvajt keresed, felség? A legravaszabbat? Akkor szedd össze hivatalnokaidat s dobd őket mind egy szálra a tigris torka elé.

A király környezetében fegyvercsörgés hallatszott és bosszus mormogás futott végig a sorok közt.

— Csend legyen! — kiáltott a király. — Vajjon igaz volna a mit beszélsz, fiu?

— Ugy segítsen engem Budha, mikor halálos ágyamon fekszem, a hogy most igazat mondok. Vágasd ezer darabra testemet, hogy Budha se tudja azt a tulvilágon egészbe rakni, ha nem igaz, amit mondtam. De ha még sem, akarsz hinni a szavaimnak, úgy engedd meg hogy a királyi lakban, a te otthonodban adhassak neked egy tanácsot, a mi meg fog győzni téged arról, hogy igazat beszéltem.

A király átható pillantást vetett az ifjura, mintha a lelkében akarna olvasni. Az ifju nyugodtan állta a farkas szemet, egyet sem hu-

A magyarországi szociáldemokrata-párt választási felhívása.

A magyarországi szociáldemokrata-párt a »Népszava« mai számában teszi közzé felhívását az ország választó polgáraihoz és munkás népéhez. A terjedelmes kiáltvány, miután kimutatni igyekszik, hogy a jelenlegi »polgári« pártok egyike sem méltó a munkásnép bizalmára, tizennyolcz pontban fejt ki a szociáldemokrata-párt követeléseit, melyekben minden meg van, was gut und theier.

Altalános szavazati jog bolondnak, józannak 20 éven felül, korlátlan szabadság, működésben, beszédben, irásban és esendhaborításban. Nép-hadsereg, 8 órai munkaidő. Vagyon elkobzás. Allami beteg- és rokkantségélyezés. Munkás- és cselédtörvények eltörlése, vadászati jog félredobása, dohánymonopolium megszüntetése, persze adóemelést nélkül. Sőt ezek mellett van érett gondolat is: a progresszív állami és örök ségi adó, katonai szabadságolás rendezése, a vizsabayozások államosítása és egy csodabogár is: a nemzetiségek autonómiájának elismerése. A kinek ez sem elég, jelentse, bevesznek többet is a programmba, hisz nem kerül semmibe.

A pekingi konferencia.

Tegnapelőtt este a Pekingben tanácskozó követek végre-valahára befejezték összes munkáikat s abban állapodtak meg, hogy a kárpótlásokra vonatkozó végleges jegyzőkönyvet másnap aláírják. Hetek és hónapok kemény és furfangos fáradozásának gyümölcse ez az okmány s a követek végre föllélegzettek, hogy ime végére jártak ennek a felette kényes és bonyodalmas feladatnak is. Amde örömtük korai volt. Még aznap este ugyanis az angol követ arról értesítette társait, hogy Anglia nem írja alá a jegyzőkönyvet. Okát ennek az eljárásnak nem adta. Most tehát körülbelől ott vannak ismét a követek, ahol a mádi fuvaros. Így állván a dolgok, nagyon furcsálható Landsdowne angol külügyminiszternek a felsőházban tett ama kijelentése, hogy a Kinával folyó tárgyalások aránylag nagyon gyorsan haladnak. Az »aránylag« szó helyébe bátran ezt tehetné volna a miniszter: »Anglia akadékoskodásának ellenére is.« Kina különben is szerepelt az angol felsőház tegnap esti ülésén. A ki a

nyorított nagy és nyílt lélekre valló fekete szemeivel. A király szó nélkül elfordult és jobbának egyetlen intésére megindult a menet haza felé.

A haza vezető uton már néma maradt a dob, czintányér és fuvola; nem élceltek a bohócok; nem táncoltak a bajadérok, hanem csendesen, leeresztett fátyollal lépkedtek a menet oldalán. A mandarinok vörös napernyői ellenben félenken egymáshoz simulak, mintha elakarnák takarni gazdájukat, nehogy a simára borotvált fejű tanácsosok suttogását és köhintéseit a menet többi czopfos tagjai meghallhassák.

A király egész uton meg sem szólalt, midőn pedig megérkeztek és a király szobájába huzódott, senkinek sem volt szabad őt oda követni, csak a tolvaj rabok legfiatalabbikának.

Másnap reggel a következő királyi rendeletet függesztették ki a szolgák a palota külső kapujára:

»Igen jól tudom azt, hogy engem hivatalnokaim egy jó része évek óta csal és lop. Ismerem jól a neveit a hűtlen sáfároknak. Ha ezek a lopott jószágokat még ma visszahozzák udvaromba, úgy büntetésüket elengedem. Azokat ellenben, a kik parancsomnak nem engedelmeskednek, mind a tigrisek elé vettetem.

Mongkut,

Sziám királya.

Futó tüznél hamarabb elterjedt a híre Bangkokban a király rendeletének.

kérdést fölvetette, Spenczer arra utalt, hogy az angol-német egyezményre vonatkozó tárgyalások kezdetén Németország kijelentette, hogy Mandzsúországot ez az egyezmény nem érinti. Salisbury félbeszakítja a szónokot és azt mondja, hogy erről nincs tudomása. Landsdowne külügyminiszter azt mondja, hogy a Kinával folyó tárgyalások során csak egy-két pont megoldatlan még és gondos megfontolást igényel. Az angol-német egyezményre vonatkozólag kiemeli a miniszter, hogy noha a német kormány jelezte, hogy Mandzsúországot nem tekintti olyan helynek, a melyre a német befolyás kiterjedne, az ott lévő kikötő, a melyekre az egyezmény alkalmazható volna, már nyílt kikötő. A német kormány különben kijelentette, hogy nem akarja látni a kérdésnek olyan rendezését, a mely Kina területének ép-ségét sértené. A tiencini incidensről azt mondja a miniszter, hogy az orosz katonai hatóságok a pályaudvar közelében lévő áruudvart kiűritették. Az angol kormány gondosan őrködik Anglia kereskedelmi és politikai érdekei fölött és így igyekszik fog az Oroszország és Anglia között felmerülő nehéz kérdésekkel békés szellemben foglalkozni.

A gönczi program hatása.

Amint előre lehetett látni, Károlyi Sándor grófnak program levele nem keltett valami egyhangú lelkesedést a liberális pártban. Hogy is keltett volna? Ahol olyan ellentétes elvű emberek ülnek együtt, mint p. Apponyi Albert és Tisza István, Gajári Odön és Károlyi Sándor, Mezei Mór és Blaskovits Ferenc stb. ott kívánni sem lehet, hogy egyformán örüljenek a gönczi nyílt levélnek.

Hogy az ugynevezett orthodox-liberálisok, régi szabadelvűek egyáltalán nem örülnek rajta — érthető dolog. Hiszen ők évek hosszú sora alatt minden lehető elkövettek a magyar föld pusztítására; uzsorást, korcsmárost, regálebériőt, adószedőt, galicziai sáskahadát, egy szóval minden ellenséget rázabadtottak a föld népére, melytől elvettek minden jogot, minden keresetet s mikor már nem volt mit elvenni tőlük, koldusbotot adtak a kezükbe s megnyitották előttük a határ-szorosokat, hogy vándoroljanak Amerika, Románia, vagy Szlavonia felé. Ha most a gönczi program azt

kívánja tőlük, hogy ezt a kizsartolt népet védelmezzék a mesterségesen meghízalt piócák ellen, — nem csoda, hogy nem örülnek rajta, hanem pokolba kívánják az egész agrárius tábor, mely eddig is alaposan megzavarta számításait.

De a neolog-liberálisok táborában sem fogadták valami osztatlan elismeréssel Károlyi programját. Sőt a *Pesti Hírlap* és a *Budapesti Napló* egyenesen kitessekelik a szabadelvű pártból a nemes grófot, mert véleményük szerint a gönczi program ellenében áll a liberális elvekkel.

Erdekes mutatványul itt közöljük e két lapnak idevonatkozó megjegyzéseiből a következőket.

A »Pesti Hírlap« így ír gróf Károlyi programjáról:

... Ez a pártközi program részint a jó dolgok tulzása által, részint pedig egyenesen az osztályérdek lobogójának nyílt kitűzése által ellentétben áll a liberalizmussal és a *szabadelvű párt által semmiképpen sem respéktálható*. Es gróf Károlyi Sándor ha csak ugyan ezzel a programmal fog föllépni, bizonyosan azzal fogja kezdeni föllépését, hogy *kitörülközik a szabadelvű pártból*.

A gönczi programnak másik, még ennél nagyobb baja az, hogy egészen nyíltan hirdeti a *politikai érdekképviselet* jogosultságát, úgy, a mint más országokban is érdekek szerint csoportosulnak a politikusok. Ez a más ország első sorban Ausztria!

Nem tudjuk, bír-e Károlyi Sándor annak tiszta tudatával, hogy mit irt le levele végén azzal a néhány szóval? Nevezetesen pedig tudja-e azt, hogy a szabadelvű program legfőbb hitágazata minden *érdekképviselet* kizárása (még a bankok képviselete is!) a nemzet képviselőtestületétől és minden dologban a nemzet egyetemes érdekének érvényre emelése az osztályérdekek fölött, azok összhangos ki-elégítése mellett. A ki a szabadelvű tradícióknak ezt a sarkalatos pontját megsérti, — eltekintve minden mástól — *semmiféle magyarázattal össze nem egyeztetheti többé a maga meggyőződését a magyar liberálisok meggyőződésével*.

Egyébiránt minden Demosthenesnél szebben beszélnek a — reakziós lapok. A mennyi klerikális, néppárti, fél-néppárti, Ugron-párti, és ultramontán lap van az országban, mind őrvjögő tetszészajban tört ki gróf Károlyi Sándor gönczi levele fölött.

A király a leszámolás napján, mely olyan volt a czifra ruhában járó nagy tolvajokra nézve, akár a végítélet, ott állott a diszes trónteremben. Jobbjában tartotta a csupasz és szent palost, melyről az a babonás hiedelem van Sziámban elterjedve, hogy annak látására az ország népén ellenségeinek ereje úgy megsemmisül és elpárolog, mint a vízcseppek az izzó napsugárban.

A trónterem ajtai tárva-nyitva voltak, csupán a külső várfalak kapuit zárták be. Egyszer csak valami különös moraj ütötte meg a király füleit, mely kívülről jött s olyan volt, mint egy zümmögés. Midőn a király és ifju vendége letekintett az utcára, végtelen embersort vett azon észre, mely a királyi palota felé hullámozott.

Mongkut hangosan felnevetett, míg az ifju hálás szívvel lábai elé borult.

— Nézd csak, nézd, legelől megy a sorban mint a kolompós juh, az én kedves kalazamom. Melleite lépked konyhámnak legfiatalabb kuktájja. Diszes csapat! Szavamra mondhatom egy sem hiányzik a hivatalnokaim közül, a kik engemet szolgálnak!

— Beeresszem őket? — Kérdé a fiatal tanácsos.

— Ereszd, de én nem akarom, hogy aszemem elé kerüljenek. Fogjad, itt a kardom! Vedd át a lopott holmikát te! Ha látják, hogy a kard a te kezében van, úgy leborulnak előtted, mintha te volnál az igazi fejedelem.

E szavak után leghátulsó szobájába huzódott Sziám királya, mély megvetéssel és utá-

lattal telve el a képmutató emberek és egész udvara iránt.

Odakint pedig nemsokára felnyitlak a királyi palota magas kapui s a fiatal rabgyönyörködve látta, mint vonul be azon végtelen hosszú sorban a király szolgáinak és hivatalnokainak diszes csapata.

Savanyu arcczal, leverten sompolyogtak a léprecsait nagy urak a trón elé, egyik a másik után és a picálokkal telt sulyos zsákokat nagy sóhajtások közt lerakták az ifju lába elé a padlóra.

Órákig tartott, míg a menet a trón előtt elvonult, a nagyszabásu tolvajok menete, mi-alatt a kis tolvaj kezében a király pallosával helyén állt s fogadta a megjelentek hódolatát, mint egy igazi uralkodó.

Midőn pedig az éj leszállt a városra s az utolsó palotabeli inas is letette a maga tilos uton szerzett kis zsákmányát, mely alig volt egy maroknyi, a trónterem egyik szegletébe, be-lépett a király az elcsendesült lakosztályba.

A király és az ifju egy hosszú, néma tekintet váltott egymással. Majd mind a ketten elmosolyodtak.

— Felséges uram, — szólalt meg az ifju — te vagy most India leggazdagabb fejedelm!

— Ide fiam! — válaszolt a király nyájas hangon, megsimogatva őt. — Mai naptól fogva te vagy az én miniszterem.

A halálra szánt ifju sirt az indulattól; a hála forró könnyeit hullatá és a nagylelkű fejedelem lábai elé borult.

Es valamennyi liberális lap azt kérdezi, hogy vajjon liberálizmus-e ez is?

Maga gróf Károlyi Sándor pedig egyik oszlopos tagja az orsz. szabadelvű pártnak!

Es mindez történik — jól tessék megjegyezni, nyomban azután, hogy Szilágyi Dezsőt eltemették.*

A **Budapesti Napló** vasárnap óta mindig a gőnczi program körül utazgat. (Egyik vezércikkének ez a címe is.) Elég lesz belőle e két szemelvény:

»De van ennél fontosabb is, amit meg kell mondanunk. A gróf ur nyilatkozik arról is, hogy kik a barátai és kik az ellenségei. Helyes. Az ilyen nyilatkozat rendjén is van, helyén is van. De teljes tisztelettel van hozzá néhány megjegyzésünk. Először is, ha néki mindenki barátja, aki az agrárius eszmének hódol és mindenki ellensége, aki annak egyedül üdvözítő voltáról meggyőződve nincsen: miképpen fogja magára nézve megoldani azt a problémát, ha valamely kérdésben maga mellett látja a néppártot s magával szemben a szabadelvű pártot? A gróf ur ugyan — talán nem is minden szándékosság nélkül — kormánypártnak nevezi azt a pártot, amelyhez tartozik, pedig azt a pártot hivatalosan és egyenesen szabadelvű pártnak kell nevezni, de mindegy. Ez a párt ma de facto támogatja a kormányt, tehát kormánypárt is, bár első sorban és főleg szabadelvű párt. A gróf ur tagja ennek a pártnak. S a gróf urnak tudnia kell, hogy a ki a szabadelvű párt tagja, annak szabadelvűnek kell lennie. Vagy legalább is olyan politikai érzelműnek, hogy két intézkedés közül a szabadelvűhöz huzzon inkább. Hát akkor szabad-e a szabadelvűpárt valamelyik tagjának, nevezik bár gróf Károlyi Sándornak, azt mondania, hogy barátja mindenki-nek, aki az agrárius eszmének hódol és ellensége mindenkinek, aki másként gondolkozik vagy akár csak másként érez? Nem érzi-e, hogy vagy többet mond, mint amennyit lehet, vagy kevesebbet, mint a mennyit mondania illenék?*

»Ha egybevetjük a német centrum programját a magyar néppártéval, mindakettőt a gőnczi kinyilatkoztatásban megírt agrárius kátával s ha még ráadásul visszaemlékezünk arra a nagy német-magyar agrárius ölekezésre, amely itt Budapestben vége ment; akkor igazán joggal kérdezhetjük, hogy micsoda léha hipokrizis az, amely pártközi szervezettel akarja nálunk megcsinálni az agrárius pártot, holott voltaképpen nemzetközi reakció ez is, mint a többi? Akárhogyan dobálódzanak azzal a büszke jelszóval, hogy »Magyarország a magyaroké«, akármennyire verik is a mellüket, hogy ők az igazi magyar párt, aki velük van, az az igazi magyar, aki ellenük, az hazátlan merkantilista. Ep szemmel nem lehet ezt a dolgot másképpen látni, mint úgy, hogy a reakció csak reakció, akárminek hívják is.*

Városi közgyűlés.

Előrelátható volt, hogy ha nem önti el az interpellációk árja a tegnapi városi közgyűlést, könnyen s rövid idő alatt letárgyalják a kitűzött ügyeket.

Már három órát ütötte az óra, s még alig volt egy-két városatya a tanácskozás színelvén s később sem verődött össze harmincznál több városatya.

Interpelláció nem is volt, csupán Mihely Adolf szólalt fel a polgármesteri jelentés kapcsán, hogy bőkezűbben ossza az elismerést néhány Szilágyi Dezső emlékének. Hármass indítványt tett: emléktáblával jelöljék meg a város szülőltjének születési házat, Apácza-utcát Szilágyi Dezső-utcának nevezzék el és mozgalmat indítsanak szobrának felállítására.

Bár nem szólalt fel senki, de az utolsó indítványt többen nem helyeselték s ennek hangot is adtak. Ezzel nem akartak levonni semmit a Szilágyi Dezső érdemből és nagysá-

gából, de a Szacsavay-szobor példáján okulva, nehéz dolognak tartják egy szobor létesítését s a legjobb siker esetén kérdésesnek vélik, hogy nem sérti-e meg a vértanu emléket, ha egy később szereplő nagy férfi emléke előbb léteztül.

Különbö a tanácsnak adták ki az indítványokat előterjesztés végett.

*

Szokoly Tamás nem volt jelen a közgyűlésen és a bizottsági tagok egy része azon véleményben van, hogy csupán ennek a ritka körülménynek tudható be, hogy tegnap véget ért a tanácskozás.

De ha nem volt is jelen, gondoltak reá a többi résztvevő városatya-kollégák. A központi választmányban megüresedett egy tagsági hely betöltésénél kapott egy szavazatot. Az a legérdekesebb a dologban, hogy Szokoly Tamás már hosszabb idő óta — tagja ezen bizottságnak.

*

A közgyűlés slagerje a villamos vasut nem építésének ügye volt.

Hosszabb csata fejlődött ki, amelyben Hlatky Endre, dr. Friedländer Samu, dr. Hoványi Géza és Rimler Károly vettek részt.

A Forgalmi Bank beadványát meg sem akarták hallgatni, mert — túl arrogáns.

A bizalom bizony nem csak megcsappant a vasut építése iránt, de alig lehetett volna egy csipetnyit találni az összes jelenvolt városatyáknál. Hát még akik nem voltak jelen!

Dr. Hoványi Géza szólalt fel némileg rokonszenvesebben, de erre is elmondhatja a vállalat, hogy az ő szempontjából kevés köszönet volt benne. Beszéde odairányult, hogy tegye tárgyalanná a város a legújabb kifogásait, — hadd lássuk aztán, épít-e akkor?

Aligha!

*

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Jelen voltak: Beöthy László főispán, mint elnök; a törvényhatóság tagjai közül s a tisztikarból:

Dr. Baróthy Ákos, Bozóky Béla, Guttman József, Hlatky Endre, Kaczián Károly, Mezey Mihály, Miskolczy Barnabás, Stark Gyula, Beczkay Lajos, ifj. Cser János, Dery János, dr. Hoványi Géza, Milibák József, Sulyok István, Széles Lajos, dr. Vucskics Gyula, Weisz Károly, dr. Dési Géza, dr. Friedländer Sámuel, Balogh Döme, Hann Lajos, Kunz Gusztáv, dr. Kutiák Ágoston, Mihely Adolf, Molnár Lajos, Munk Jakab, Papp György, Pekánovits Imre, Rendes Vilmos, dr. Sonnenfeld Zsigmond, Weiszlovits Adolf, Weimann Béla, Rimler Károly, Istvánffy István, Szüts Dezső, Lukács Ödön, Gerő Ármán, Komlóssy József, Bordé Ferencz, Dús László, Tóth Márton, Busch Dávid, Hegedüs Géza, Szücs Géza.

A közgyűlés megnyitása után felolvastattott a polgármester-helyettes jelentése a közigazgatás július havi állapotáról. A főbb adatokat már közöltük.

A jelentés megemlékezik még Szilágyi Dezső elhunytáról és b. Fejérváry Géza honvéd miniszter jubileumáról a következőkben:

Szilágyi Dezső emlékezete.

Nagy és szinte pótolhatatlan veszteség érte hazánkat Szilágyi Dezső, városunk nagy szülőltjének, belső titkos tanácsos és országgyűlési képviselőnek, Magyarország feledhetetlen emléke és érdemű volt igazságügyminiszterének és képviselőház elnökének folyó évi július hó 31-én hirtelen történt elhalálásával. A megrendítő gyászhatása alatt városunk tanácsa ugyanazon a napon tartott üléséből a magyar nemzet és városunk nagy halottja legközelebbi rokonához, Lukács Sándor p. ü. tanácsos urhoz

a város közönsége nevében részvétlívratot intézett és egyuttal felkérte őt, hogy nagy halottunk ravatalára Nagyváradi város közönsége koszoruját elhelyezni sziveskedjék. Kérem a tek. Tht. Bizottságot, hogy tett intézkedésünket jóváhagyólag tudomásul venni és a nagy veszteség fölött érzett fájdalomunknak jelen közgyűlésünk jegyzőkönyvében is kifejezést adni méltóztassék.

A honvédminiszter jubileuma.

Báró Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszter ur e hó 15-én tizenéves szolgálati idejének 50-ik évfordulóját. Ismeretesek azok a kiváló érdemek és nagy szolgálatok, amelyeket a nevezett miniszter ur ez állásában az országnak tett. Nagyváradi városa iránt pedig mindenkor a legjobb indulattal, mondhatni szeretettel viseltetett, mely jó indulatának fényes bizonyítékai: a m. kir. honvéddhadapródiskola idehelyezése, a fő-utcai honvédlaktanya kitélepítése, az előbb Gyulán állomásozott 2. honvéd huszárezrednek és legújabbban a m. kir. nagyváradi 4. honvéd gyalogezred Borosjenőn állomásozó 3. zászlóaljának városunkba való áthelyezése, — mely körülményt a tek. tvh. Bizottságnak ez alkalommal örömmel hozom tudomására. Kedves kötelességet teljesítek, midőn tisztelettel indítványozom, hogy Nagyváradi város közönsége báró Fejérváry Géza m. kir. honvédminiszter urat, szolgálatának félszázados jubileuma alkalmából feliratilag üdvözölje.

Szobrot Szilágyinak.

Mihely Adolf szólalt fel a jelentés kapcsán. Az a véleménye, hogy Szilágyi elhunytát illetőleg a polgármesteri előterjesztés még nem tesz eleget, mert a mit ez javasol, megtették más városok is. Senkire sem lehet inkább büszke egy város, mint nagyszülőltjére. Tíz nap óta az újságok az egész ország, tróntól a kunyhóig keseregnek a gyászhatás felett. Nagyváradnak kötelessége példát adni a kegyelet lerovásában nagy szülőltjé iránt. Hármass indítványt tesz; és pedig határozza el a törvényhatóság, hogy:

1. Szilágyi Dezső szülőltjé emléktáblával jelölje meg;

2. az utcát, melyben született (Apácza-utca) nevéről nevezik meg;

3. indítson a város mozgalmat, hogy Szilágyi Dezső emlékezetét szoborban örökítsük meg s erre egy 15 tagú bizottságot küldjön ki a közgyűlés.

Beöthy László főispán, elnök kegyeletes szavakban ad kifejezést a város részvéteinek elhunyt nagy szülőltjé felett s a részvétlívrat küldését elfogadottnak jelentette ki. A Mihely Adolf indítványát azzal adták ki a tanácsnak, hogy annak értelmében tegyen előterjesztést a közgyűléshez.

Elfogadta ezután a közgyűlés a polgármester jelentésének azon indítványát is, hogy br. Fejérváry minisztert jubileuma alkalmából üdvözölje.

*

A dr. Ritoók Géza elhunytja által a központi választmányban és az iskolaszékben megüresedett egy-egy tagsági helyet töltötték be ezután.

Beválasztottak: a központi választmányba dr. Friedländer Sámuel, a községi iskolaszékbe pedig dr. Várady Zsigmond.

Elnöklő főispán a szükséghez képest Budaházy Kálmán napidijast tiszteletbeli alszámvonóvé kinevezte.

*

Az állam Nagyváradon állandó gyermek menhelyet szándékozik felállítani. A városi tanács javasolja, hogy a lelecnzháznak megszava-

zott segélyen kívül engedje át a város a városi árvaház üresen álló helyiségeit, olyképpen, hogy ha arra szüksége lesz a városnak, fél évi felmondás után bármikor ismét birtokába vehesse.

A tanács előterjesztését elfogadták minden vita nélkül.

Tanító állások rendszeresítése.

Az iskolaszék előterjesztése folytán a városi tanács a felmerült szükséghez képest javasolja, hogy a községi polgári iskola mellett 3-ik osztályához egy tanítói állást véglegesen, a községi elemi iskolához pedig három tanítói állást ideiglenesen rendszeresítsen a törvényhatóság, és a csillagvárosi községi iskolánál, hol a növendékek száma 120-nál több, valamint más iskoláknál összesen 3 tantermet béreljen a város.

Hlatky Endre nem fogadja el a javaslatot, mert nem ideiglenesen, hanem véglegesen kell rendszeresíteni a tanítói állásokat. Azokra eddig is szükség volt, alkalmazták is őket a növendékek száma jövőre sem fog apadni. Múltánytalanság, hogy ezek csupa spórolási ideák miatt 400 forintért teljesítsenek olyan szolgálatot, amelyért más 800 forintot kap. Helytelen, a pénzügyi szempontok és az államosítás miatt az iskolák fejlesztését meg akarják akasztani. Indítványozza, hogy a három tanítói állást véglegesen rendszeresítsék.

Balogh Döme helyesli a Hlatky indítványát s kifogásolja, hogy a Külvárosról a Nagypiacz-terre járjanak iskolába a gyermekek. A kérdés felelőzése alatt van a miniszteriumnál, annak eldőlését várják be.

Rimler Károly a tanács nevében kijelenti, hogy az iskolaügyet nem akarják hátrább tolni. A legközelebbi gyűlések egyikére teljes kimerítő előterjesztést tesznek s a mostani javaslat csak ideiglenes intézkedést involvál. Ez után beszélt az államosításról.

Hlatky Endre azt látja, hogy Rimler más, olyan dolgokról beszél, amiket a bizottság tagjai tudnak. A polgári iskoláknál, a hol nem köteles a város parallel osztályt felállítani, rendes állást szerveznek s a kötelező elemi iskolánál ideiglenes tanítókat akarnak felállítani. Megjegyzi, hogy ő a polgári iskola fejlesztését is helyesli. Indítványát fenntartja.

Dr. Friedländer Sámuel a Rimler által mondottak igazságáról van meggyőződve. A véglegesítéssel nem akarja utját állani egy nagy elhatározásnak: az államosításnak. Elfogadja a tanács javaslatát.

A közgyűlés a tanács előterjesztését fogadta el.

A színházi szabályrendelet azon intézkedését, a mely szerint a színházgatókra a színházi bizottság pénzbírságot róhat ki, ismételt felterjesztés dacára sem hagyta jóvá a miniszter, mert a színházi bizottság csak véleményező fórum. Bíróságosi joga a tanácsnak van, ha ezt a szerződésben világosan kiköti. Ennek megfelelő módosítással terjeszti be a tanács a szabályrendeletet. Elfogadták.

A villamos vasut ügye.

A múlt havi városi közgyűlésen tudvalevőleg nem vették tudomásul a polgármester-helyettes által a villamos vasut ügyében Hlatky Endre interpellációjára adott választ, hanem az ügyet a mostani közgyűlésre tárgyalásra tűzték ki.

A tanács előterjesztésében ismerteti a közuti vasut egész terjedelmében közölt beadványát, valamint felolvasták a Forgalmi Bank beadványát, a melyben a finanszírozó csoport

vezetősége kijelenti, hogy kész a villamos vasut építését finanszírozni, ha legelőször ajánlat esetén a város részére biztosítja a város közvilágítását is. Ez esetben a város részére azonnal kifizetik a 252.000 koronát, amit a villamos vasut vállalkozói megajánltak.

A vasut társaság beadványára vonatkozólag javasolja a tanács, hogy a miniszterhez irjon fel a város, a vasut vállalat elsőbbségi részvényeinek 90-es árfolyam helyett 85-ös árfolyam mellett leendő kibocsáthatásának engedélyezéséért. Továbbá átiratban keresse meg a város a temesvári hadtestparancsnokságot, miszerint ne kívánja, hogy a még nem létező katonai raktárakhoz vágányt vezessen a villamos vasut.

A Forgalmi Bank beadványának elutasítását javasolja a tanács, mert a villamos vasut építése és a világítás ügye két külön dolog.

Hlatky Endre látja, hogy a miniszteriumnál nincs akadály, de van a vállalkozóknál. Azt elfogadja, hogy a miniszterhez irjanak fel az árfolyam leszállításáért, de a hadtestparancsnokságot ne keressék meg, hanem kérjék a minisztert, hogy ő, mint erre illetékes, járjon el az ügyben a katonaságnál. A Forgalmi Bank elutasítását pártolja. A vasut építés és a világítás két külön álló dolog Ezek egyesítését nem lehet kimondani. (Helyeslés.)

Dr. Friedländer Sámuel a javaslatot és a Hlatky indítványát is károsnak tartja. Akadályt a vasutépítésnél csakis a vállalatnál lát. Ha elismerjük a vasutvállalat panaszának jogát, elismerjük ezzel azt, hogy visszaléphet. Pedig ő ezt tagadja. A vállalat rámutat, hogy a Forgalmi Bank finanszírozza az építést, de a banknál csak a vezetőség ajánlkozik, hogy megpróbálja a finanszírozást bizonyos újabb feltételek mellett. Buvik a felelősség alól a vasut vállalat is, a Forgalmi Bank is. Mondja ki a közgyűlés, hogy a vállalat beadványát nem veszi tudomásul. A polgármester tárgyaljon, ahogy jónak látja; járjon el a miniszternél, de ne a közgyűlés lépjen fel. A vállalatnak ne valljuk be, hogy igaza van.

Hlatky Endre ennél többet akar. A polgármester járjon el, tárgyaljon, de nagyobb sulya van, ha a törvényhatóság ir fel a miniszterhez. Megjegyzi, hogy olyan a szerződés, a mely szerint a vállalat visszaléphet s csupán a 26.000 frt biztosítékát veszti el.

Ezután Hlatky és dr. Friedländer S. személyes kérdésben vitatkoztak, hogy milyen álláspontot foglaltak el annak idején a Tröszt-tel szemben.

Dr. Hoványi Géza szólalt fel az eszmecsere után. Mindenkit egy eszme: a város érdeke vezet. A körülményekben rejlő okok aggodalmat keltenek, hogy létesül-e a villamos vasut. Ő neki is meg van az aggodalma s így mindent elkövet, hogy a vasut a város érdekében létesíttessék. Elfogadja a tanács álláspontját, éppen ezen okból. Hozzáik oly helyzetbe a vállalatot, hogy kötelességét teljesítse. Az építési engedély még nincs megadva a vállalatnak; ha ez meglenne, követelné a vállalatot a szerződés keresztülvitelét. Fejtegeti ezután a kért árfolyam különbözetet. Ennek megadása hátrányos a városra; de nagyobb kár, ha nem építik ki a vasutat. Ezért fogadja el, hogy az árfolyam leszállítását kérje a város is. — A katonaság követeli a raktárakhoz a vágányokat, de jövedelmet ezért nem biztosít. Ez a kérdés tehát befejezetlen. Elfogadja tehát, hogy ennek az akadálynak az elhárítását is kérje a város, de ne a hadtestparancsnokságtól, hanem a minisztertől. — A világítás ügyének összekapcsolását a vasutával ellenzi. —

Elfogadja a tanács javaslatát a Hlatky Endre pótlásával.

Rimler Károly helyesli a Hlatky indítványát, hogy ne irjanak át a temesvári hadtestparancsnoksághoz, hanem a katonaság kívánságának mellesztését is a miniszter útján kérjék. A miniszter, — mint azt már burkoltan a multkor említette, — a törvényhatóság megnyilatkozását várja s akkor intézkedik. Ezen alapon jött létre a tanács javaslata, a melyet a Hlatky pótlásával elfogadásra ajánl.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el Hlatky Endre pótlásával értelmében.

A városi adóhivatalnál alkalmazott számtisztek fizetés emelés iránt folyamodtak. A tanács a kérelem elutasítását javasolta, azzal, hogy ha a város pénzügyi helyzete jobbra fordul, azonnal javaslatot terjeszt a törvényhatósághoz, a tisztikar ötödéves pótléka tárgyában. E szerint minden öt évi szolgálat után bizonyos összeggel emelkednek az összes tisztviselők fizetése.

A tanács javaslatához képest a számtisztek kérelmét a közgyűlés elutasította.

Tátray Sándor és társai panaszt emeltek az ellen, hogy Fekete János városi tűzoltónak villamos csengők felszerelésére iparigazolványt adott ki az I. fokú iparhatóság. Mivel a panaszt a II. od fokban a városi tanács is elutasította, Tátray és társai felelősekké a közgyűléshez.

A felelőseket a közgyűlés elvetette.

A tanács javaslata a honvéd huszár kasszárnánál szükséges átalakításra az, hogy azokat teljesítse a város.

Balogh Döme szigoruan ragaszkodik a szerződéshez s csak az esetben építsen a város, ha megfizeti a honvédség az új befektetés kamatját.

Komlóssy József kijelenti, hogy a fizetendő összeg fedezi a beépítés kamatát.

A tanács javaslatát elfogadták.

Weinberger Jakab köztérvelési ügyét a jövő havi gyűlésre tűzték ki.

Az Incze Lajos és társa vállalkozókkal és a Lázár Márton nagyváradi lakossal megkötött szerződést jóváhagyta.

A Vasadi Jánossal a 6. sz. földbérletre; — Bleyer Adolfal az újvárosi 105. sz. föld bérletére; — Szilágyi Géza nagyváradi órással az együttes időjelzésre nézve; — Tarsoly Ferenc és társaival a kir. ítélőtábla felszerelésére megkötött szerződéseket jóváhagyták.

Néhai Takács János árváinak temetési költségek kiutalása iránt beadott kérelemre a tanács 200 korona megszavazását javasolta, azonban Beczkay Lajos indítványára 300 koronát szavaztak meg.

A m. kir. államvasutak nagyváradi osztálymérnökségének a tervbe vett építkezéséhez szükséges szolgálmi jogot bizonyos kikötésekkel megadták.

Az Engel Ignác közevállalkozóval megkötött szerződést helyesbítették.

Dr. Gram Károly árvaszéki h. elnöknek 6 heti, Bordó Ferenc tanácsnoknak 6 heti, Papolczy Ferenc I. alkapitánynak 4 heti, Istvánffy István aljegyzőnek 4 heti és Fassie Sándor rendőr alkapitánynak 6 heti szabadságot engedélyeztek.

Ezzel a közgyűlés fél 6 órakor véget ért.

TÁJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Aug. 11. Műkedvelők színi előadása este fél 7 órakor, Karger vendéglőjében.

Jönnek a jezsuiták.

Jeszus! Jönnek a jezsuiták!

Meneküljön aki tud!

Viharagyut kell süttögetni, eléjük harangozni, hogy szét oszoljanak még a messzeségben, mert egyik vidéki lap máris megundorodott attól a 40,000,000-tól, mit erővel akarnak a nyakába, illetve városunk nyakába varrni e borzasztó emberek.

Vagy nem borzasztó az kérem, hogy már olyanok is be akarnak tolokodni közénk, kik nem a dicső Galiczia bájos vidékéről jönnek batyuval a hónuk alatt, hanem az elmaradt Nyugatról 40,000,000-val a zsebükben.

Hát ide már hozni is mer valaki ha letelepedni akar, nem csak szerezni és odébb állani?

Ez valóban türethetetlen.

Egyik munkatársunkat, azonnal a legmélyebb megbotránkozás szavaival utasítottuk, hogy nézzen utána miket követtek el a bevándorolni akaró jezsuiták e pénztől undorodó hazában és különösen pótdadót nem ismerő teli pénztáru városunkban.

Tudósítónk éjjt-napot egybe vetve, fáradsága eredményeként következőket közli:

1. A jezsuiták valóban leküldtek 40,000,000-t városunkba, de végzetes szállítási hiba folytán csak a hét zérus érkezett meg, a négyes valahol elveszett előlük.

2. A megérkezett 0,000,000 a következőképen oszlik fel.

Egy 0 jut *Munkácsnak*, egy *Mármaros-Szigetnek*, egy *Ungvárnak*, egy *Siófoknak*, egy *Nagyváradnak*, mely helyeken mások példája szerint ők is letelepedni akarnak, a fennmaradó két zérus pedig egyik magyarországi vidéki lapnak, melynek a Barnum eset tapasztalata folytán kétszer annyit szántak a jezsuiták mint másnak, nehogy őket is úgy tönkre tegye támadásaival mint a szegény amerikaiit.

Egyelőre ennyi igaz a rémlátásból.

UJDONSÁGOK.

Lőrincz napja.

Nagyvárad városnak legkimagaslóbb pontján emelkedik a római katolikus székesegyház. Hatalmas arányait mesziről látja már a Nagyvárad felé közeledő utazó, égbe nyuló tornyai pedig mintha az egész városnak mutatnák, merre van az út, az igazság és az élet.

Ez a nagyvárad székesegyház; fekvése imponál és uralkodik ma is, híre, dicsősége pedig örökké élő betűkkel van beírva a magyar történelem lapjain.

Szent László királytól kezdve a nagyvárad püspöki templom ott szerepel a történelemben, mint a magyar szabadság és nemzeti erő egyik legkiválóbb védőbástyája.

S nem a falak tették ezt az erőt, hanem azok, a kikre a falak bizva voltak: Nagyvárad püspökei.

Szent László gazdag alapítványát tovább adták a székesegyház falai s a püspöki birtokok nemzedékről nemzedékre; nemzeti erőben gazdag szellemét pedig örökölték Nagyvárad püspökei.

Ebben a gazdag sorozatban egyike a legkiválóbb alakoknak mai bibornok-püspökünk, dr. *Schlauch Lőrincz*. Kiválik a magyar katolikus egyházfők sorából s uralkodik fölöttük, mint a mi székesegyházunk a városunk fölött, szelleme fényét és erejét pedig ismerik és elismerik

a legmagasabb körökben is, messze túl a haza határain is.

Nemcsak az ő ünnepe tehát a mai névünnepe, hanem mindnyájunké, kik püspöki pásztorbotja alá tartozunk s a kik büszkén valljuk őt a magunkénak, a mi bibornok-püspökünknek.

Az egész egyházmegye fölkeresi ma lélekben az ősz egyházfejedelmet s tiszta szivekből száll föl érte az ima az Egek Urához, esdve fejére áldást, hosszú, boldog életet.

* **Az Esterházy hitbizomány örökösödési illetéke.** Sopronból jelentik: Esterházy Pál herceg halálával a hitbizományi vagyon Esterházy Miklós hercegre szállt. A hagyatéki vagyonszámbaírásban nyolczvankét millió korona értéket képviselő vagyon után a soproni pénzügyigazgatóság most 735.000 korona örökösödési illetéket rótt ki. Minthogy a hitbizományi vagyont tíz éven belül örökösödési illetékkel már egyszer megrótták, most a törvényszerű kisebb kivétési kiucsolat alkalmazták.

* **A kivándorlás ellen.** Sopron vármegye szépen kidolgozott feliratot intézett a képviselőházhoz a kivándorlás meggátolása iránt. A feliratot pártolás végett Nagyvárad városának és Biharmegyének is megküldték.

* **Elűnt miuizsteri tisztviselő.** Kőncze József, a földművelésügyi miniszterium elűnt számellenőreit aggodó családja még mindig keresi. Tegnap délelőtt a rendőrség közölte a családdal, hogy kedden éjszaka valaki, a kire Kőncze személyleírása ráillik, a Kmethy-utcában sorra fölcsöngetett minden házimestert, míg aztán olyan botrány keletkezett, hogy egy rendőr közbelépett és a beszámíthatlanul viselkedő embert előállította a kerületi kapitányságra. Ottan a rendőrorvos utasítására átszállították az ismeretlen férfit a lipótmezői tébolydába. Nem lehetetlen, hogy a szegény ember tényleg Kőncze.

* **Elhunyt birtokos.** Tasnád város előkelő társadalmának egyik népszerű tagja, *Schweifer* Alajos birtokos, mint részvétellel értesülünk, tegnapelőtt meghalt. Temetése ma, pénteken lesz. Elhunyt a széles körben mély részvételt keltett.

* **Krüger Hágában.** Az amsterdami Handelsblad jelenti, hogy Krüger legközelebb ismét Hágába jön tanácsot kérni dr. Kuyper-től, az új miniszterelnöktől. Az agg elnök az őszszel orvosai tanácsára Dél-Franciaországba utazik; az amerikai utról Krüger ugylátszik egészen lemondott.

* **Merénylet egy lelkész ellen.** Vakmerő gyilkossági merényletet követett el kétoláh suhanecz tegnapelőtt *Csernisorán*, *Vuja* Illés görögkeleti lelkész ellen. A megejtett nyomozás a gyilkosság okáról az alábbi részleteket derítette ki: Rosszu Tódor csernisorai lakos 18 éves suhanecz fia, mult vasárnap erőszakkal elhurcolta a mezőről Boicza Juon ohabai lakos Mária nevű leányát, a ki az apjának a birkáit legeltette. A fiatal Rosszu már régóta szemet vetett a leányra, de a leány nem mutatott hajlandóságot a fiatal legény iránt, a mi a fiatal Rosszut nagyon elkésértette. Vasárnap este felé a fiatal Rosszu egyik suhanecz pajtásával Kristyu Nesztorral kiment a mezőre s az oláh leányt erőszakkal elhurcolták egy másik erdőbe, hol egy előre elkészített kunyhóba rejtették el. Rosszu és a leány itt öltek pár napig s a hű czimbora Kristyu hordott nekik enni-valót. Kedden reggel azután Rosszu a leánnyal bement a falujába Vuja Illés görög keleti paphoz, hogy eskette se őket össze. Az öreg pap megmagyarázta a fiataloknak, hogy előbb a község házára kell menniök és csak azután jöjjenek ő hozzá. Rosszu azonban kerültte a község házat s mindenáron a pappal akarta magát

összeeskettetni, így akarván magának biztosítati a leányt. Még aznap megbeszélte a dolgot a pajtásával Kristyu Nesztorral és este felé újra elmentek a paphoz, a kivel a szilvásban találkoztak. Az öreg pap ekkor megtudta, hogy Rosszu miért akar mindenáron esküdni s ezért jól össze szidta a legényt s azzal fenyegette, hogy ha a leányt el nem bocsájta, föl-jeleni a csendőröknek. A két legény erre rá-támadt az öreg papra leteperték a földre és addig verték, míg eszméletét veszítette. A gyilkosok azután elmenekültek. Este későn talál-ták meg az összevert papot, a ki megnevezte a gyilkosokat, de még azon az éjjel meghalt. A csendőrség tegnap fogta el a két gyilkost. A leány azalatt míg a két legény a papnál járt, a kunyhóból megszökött és hazament a szülei házhoz. A gyilkosság nagy izgatottságot keltett a lakosság között.

* **Düledező kaszárnya.** Nem mindennapi népvándorlás indult meg tegnap a fővárosban. Katonák költözködtek. A Forinyák altábornagy nevét viselő 86-os bakák két zászlóaljja, a tisztekkel és az ezred pénztárával, minden ingó vagyonával sietve hagyta el a gróf Nádasdy-kaszárnyát. A gyors kilakoltatásnak nagy oka van; a kaszárnya, a melyet öt esztendővel ezelőtt építtetett a katonai hatóság, összeroskadt. Minden pillanatban összeomolhat és valóságos esoda, hogy eddig emberéletben kárt nem okozott. A félmillió korona árán öt évvel ezelőtt épült gróf Nádasdy-kaszárnya omlófélben van. A restaurálása legalább százhatvanezer koronába kerül és akkor is kérdéses, hogy a könnyelműen összetakolt kártyavár meddig marad majd jó állapotban. Érdemes megemlíteni, hogy a kaszárnyát a *Lähne* és *Strenge* vállalkozó czég építette.

* **Rablás egy hajón.** Vakmerő rablást követtek el a napokban Nádaly község határában a Ferencz-csatornán. Grósz Mór földbirtokos és bérlő ugyanis a gabonáját eladta egy budapesti czégnak s ennek elszállítása végett egy uszály hajót rendelt a Ferencz-csatornára. A hajó még a mult héten megérkezett s azonnal hozzá is fogtak a berakodáshoz. Tegnapelőtt éjjel Hudra Antal kormányos Tuláts Ferencz első matrózzal este bement a községbe, hova Grósz vacsorára hívta meg őket. A hajón csak Babics matróz maradt egyedül, a ki este 10 óra tájban a hajó fedélzetén elaludt. Babics arra ébredt fel, hogy néhány paraszt a kezeit kötözi össze és egy kendővel betömik a száját. A rablók ezután, a kik kocsikkal jöttek, átkutatták a kormányos szobáját, honnan 82 forintot elvittek. Ezután a magukkal hozott zsákokat megtöltötték búzával és kocsira rakva elszállították. Eppen indulóban voltak, a mikor a kormányos és a vele volt matróz éjjel után haza tértek. A rablók elővigyázatból két társukat töltött fegyverrel felállították az ut mellett kukoriczában. Ez a két ember, midőn a kormányos és matróz arra mentek, rájuk löttek. A lövésre mind e kető elesett, de azután Tuláts matróz csakhamar magához tért és eljutott a hajóhoz, honnan már akkor a rablók elmenekültek. Tuláts kiszabadította a megkötözött Babicsot, ki rögtön bement a csendőrökhöz, hol bejelentette az esetet. A csendőrség most házról-házra járva kutat a rablók után. Valószínűnek tartják, hogy a rablást nádalyi emberek vagy turjaiak követték el. Hudra Antal kormányos sérülése igen súlyos és e miatt be is szállították a községbe, hol ápolás alatt áll. Tuláts sérülése könnyebb és pár nap alatt kiheveri.

* **Az uri foglyok.** A szegedi államfogház is megérzi a nyarat, mert hát az ő lakói többnyire urak, akik maguk választják meg büntetésük idejét és nyaranta inkább fürdőhelyre mennek, mint a kincstári »hüvös«-be. A vakáció idejét egy kis statisztikára használta föl az államfogház igazgatósága. Eszerint az államfogháznak főnnállása, vagyis 1890. május 1-je óta ezerszázöt lakója volt. Első fogoly Kövér Lajos kis-zombori földbirtokos

volt, utolsó eddigé Balázs Béla altorjai mérnök. Ez év január 1-je óta 99 fogoly időzött a fogházban; ezek összesen 3 év 7 hónap és 3 hét büntetést kaptak. Hogy miért nem tudja az államfogház gátját vetni a tömémentlen párbajnak, arra megfelel az alábbi kimutatás: Az ideai foglyok közt volt egy királyi ügyész (dr. Sirchich György), egy képviselő (Pargly Sándor), egy polgármester (dr. Kun Arpád), egy megyei főügyész (dr. Bocskor Béla), egy megyei főorvos (dr. László Vilmos) és egy volt főispán (Dániel László). A 99 fogoly közt 23 doktori diplomás elitelt volt.

* **Balaton-füredi telvajok Budapesten.** Junius elején jóképű fiatal ember kért állást Balatonfüreden a korona szállóban. Bizonyítványt mutatott föl egy jónévű budapesti vendéglőstől és a 20 éves fiatal embert a kinek Bulát Mihály a neve, menten alkalmazták is pinczérnek. Tegnapelőtt Bulát Mihály nyomtalanul eltűnt Balaton-Füredről, ámde nem egyedül. Vele együtt tűnt el a Korona-szálló kétezer koronát érő ezüst evőkészlete is. A budapesti főkapitányságnak megsürgönyözték az esetet és a detektívek a tolvaj pinczért már tegnap délután kinyomozták. Az anyjánál találták meg az Örömvölgy-utca 44. számú házában és véletlenül akkor hatoltak a be a szobába, a mikor Bulát és anyja éppen a lopott ezüstneműt guszalták. A rendőrség Bulátot, a kiről egyébként kiderült, hogy mint utazó zsebtolvaj régóta benn van a rendőrség fekete könyvében, letartóztatta. Az ezüsteszközök mind egy szálig megvannak még, Bulát még csak nem is értékesíthette a lopott holmit.

* **Főzőkanal és kaptafa.** Nagy sokaság gyönyörködött abban az épületes verekedésben, mely a Kolozsvári-utczán folyt le tegnap délben. Nem mindennapi, sablonos verekedés volt ez s éppen azért mondjuk, hogy érdekes volt. Egy férfi és nő állott szemben egymással. A férfi, akinek remekait lábbal tapodják, mert sikkes cipőket és öblös csizmákat gyárt, hivatásának jeles szerszámát, a kaptafát fogta marokra s úgy szállt szembe Amazon természetű ellenfelével, a kinek fegyvere egy hatalmas hosszú főzőkanal volt, melynek hosszát azonban Zrinyiként még két lépéssel, azaz egy hosszú nyelvvél is megtoldotta. Ekként a dühös párbaj, mely természetesen óriási harczi láрма közt folyt le, valóságos párbaj paródia lett. A nagy zajra összecsendült tömeg persze azt sem tudta nevesse-e, vagy komolyan vegye az egyenetlen küzdelmet, melynek csak a rendőri beavatkozás vetett véget, olyanformán, hogy a rendőre a bátor lelkű asszonyt elég udvariatlanul a velencei rendőr-laktanyára kísérte. A váradi kiadása egri amazon neve, a ki idegen beavatkozás nélkül, alighanem győztesként kerül ki a hősi küzdelemből. Hugyez Agnes s gyermekei védelmében forgatta oly vitézül a főzőkanalat, ezt a máskülönbben oly igénytelen, profán házi eszközt.

* **Emberélet egy vaddisznóért.** A felvidéki Petrovicz község lakosai már régóta zugolódtak, hogy az elszaporodott vaddisznók éjjelenként elpusztítják a burgonya és kukoricza termésüket. Az előjáróság emiatt tett is már jelentést a főszolgabíróhoz és kérte a hajtó vadászat elrendelését. A szolgabíróság mind ez ideig nem intézkedett, miért is a lakosság maga volt kénytelen éjjelenként a földekre felügyelni. Tegnapelőtt hajnal felé egy csapat vaddisznó tartott Szlivány András földje felé. Szlivány a kukoriczában húzta meg magát s a mint a csürhe a kukoriczás mellett levő burgonyaföldre ért, Szlivány az egyik szomszédja Janosik Tamás közibük lőttek a falkának. Ugyanakkor egy másik oldalról is dördült el néhány lövés, mire a falka futásnak eredt, csak két fiatal malacz és egy nagy vadkan terültek el a földre. A lövések után összefutottak az emberek s a nagy vadkant mindegyik magának akarta tulajdonítani. De leginkább Szlivány követelte magának a vad-

kant, mert az ő földjén lőttek le. E miatt aztán a vadászok összeveszttek, miközben Szlivány András fegyvert fogott Budoik Adámra s melibe lőtte. Erre Bubnik sógora Bagyura Mihály Szliványra lőtt, ki halántékon találva szörnyet halt. A véres esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely a vadászatot résztvevőket letartóztatta. Szliványt halva szállították haza. Bubnik pedig daczára az orvosi segítségnek, tegnap virradóra, belső elvérzés következtében szintén kiszüvedett.

* **Halálozás.** Résztvevői vettük a következő gyászjelentést:

Alulírottak legmélyebb fájdalommal tudatják a legjobb gondos családapá, szerető férj, gyermek, testvér, ernyedetlen szorgalmú és kötelesség ismerő alkalmazott **Szuromy József** m. állami vasuti forgalmi kiadónak élete 35-ik, boldog házassága 10 ik évében hivatásának teljesítése közben történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai Okányba szállítatnak és ott folyó hó 9-én a róm. kath. egyház szertartása szerint fogának örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Dobrest, 1901. augusztus 6. Aldás és béke lengjen hamvai felett! Id. Szuromy József édesapja, id. Szuromy Józsefné édesanyja, Szuromy István testvére, Szuromy Józsefné szül. Molnár Teréz neje, Erzsike. Mariska gyermekei. Molnár Balázs apósa, Molnár Balázsné anyósa.

* **Névváltoztatás.** Wüchberger Ignác nagyváradai rendőrőrmester vezetéknévét »Becsei«-re változtatta.

EGYESÜLETEK.

A F. M. K. E. közgyűlése. A felvidéki magyar közművelődési egyesület 1901. évi **augusztus hó 27-én** délelőtti 11 órakor **O Tátrafüred** fűrdőben, a gyógyteremben tartja meg **XIX. évi rendes közgyűlését.**

A közgyűlés napirendje a következő:

1. Elnöki megnyitó. 2. Ugyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1900/1201. évi tevékenységéről. 3. Az elnökség 1900/1901. évi jelentése s a vonatkozó határozati javaslatok. 4. Az 1900. évi zárszámadás s a vonatkozó felmentvény megszavazása. 5. Az 1902. évi költségvetés megállapítása s a törvényhatósági választmányok kapcsolatos javaslatai. 6. Indítványok. 7. Az 1902. évi közgyűlés helyének meghatározása. 8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztása.

A gyűlésen résztvevők úgy az utazásnál, mint **Tátrafüreden** a szállásnál és étkezésnél kedvezményekben részesülnek, melyre vonatkozólag a főtitkári hivatal (Nyitra) ad felvilágosítást.

REGÉNY-CSARNOK.

A SANDASZEMÜ.

Irtá: Lucien Biart.

Franziából: K-6.

— Becsületesre, barátom, mondá don Estevan Alvareznek, mi sem csinálhattuk volna jobban. Sajnálom, hogy ez a Miguel ellenségének gondol engem.

Néhány percnyi szünet után a toril ajtaja újra kinyílt s egy letompított szarvu bika vágatva tört elő. Egyik hajcsár elébe lovagolt a hatalmas állatnak, lehajtotta fejét, behugyta szeméit s nekirohant ellenfelének. Ez azonban félre ugrott s a bika mellette rohant el. Ez nagyon felbőszítette az állatot s visszafordult, mire a lovász futni kezdett előtte zeg-zugos irányban. A bika azonban csak egyenesen tudván futni, a fordulóknál többször földrezuhant s meghempergett a homokban. Több lovász gyűlt oda és döfködni kezdték a bikát, mely végre belátta, hogy nem boldogul s gyáván elmenekült a nézők gonykaczája mellett.

Most egyszerre három bikát eresztettek be s egész sereg lovag ment be a küzdőtérre, mindegyik magára igyekezett vonni a bikák s ezáltal a közönség figyelmét. Don Estevan is köztük volt s ügyes fogásaival nemcsak a közönséget, hanem küzdő társait is tapsra ragadtatta. Mikor a lovak fáradsága miatt a játék már veszedelmessé válhatott volna, kinyitották a korlátot s szabadon eresztették az állatokat.

— Szent Ferenczre mondom, szólt az ültetvényes az ifjakhoz, kik hozzá siettek gratulálni, sajnálom, hogy Alvarez olyan böcs lett, azt már megnézhetnétek volna, a mit ő tud.

— Én már nem vagyok husz éves, mint te, felelt Alvarez komolyan.

— Csak egyszer lovagoljon körül senor Alvarez, kérték az ifjak, adjon egy kis leckét nekünk.

— Senor Alvarez, éljen senor Alvarez, kiáltotta a tömeg, mely a szüneteket nem szerte.

Az udvarnagy megvizsgálta lovának szerzősámát, azután az emelvény elé lovagolt, üdvözelve a capitánokat. A mexicói lovaknak különösen érzékeny szájuk van s a kantár legcsekélyebb érintésével is lehet őket kormányozni. Alvarez oly bámulatosan ülte meg lovát, hogy az idegen föld lakó egy testnek képzelhette volna őket Mindenféle görbevonalat leírva, végiglovagolta először a teret s közben leejtette kendőjét, korbácsát, kalapját, majd egyenként pedig több aranyat. Másodszor azután vágatva tette meg az utat, oldalt lehajolva, hogy jobbajával a földet érintette, míg balkézével a kantárt tartotta s az elejtett társakat mind pontosan felszedte. Miután mutatványát elvégezte, óriási tapsvihar tört ki s mindenki igyekezett a derék lovaggal kezét szorítani; Micaela első volt a gratulálók közt.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Szilágyi Dezső hagyatéka.

Budapest, aug. 8. (Saj. tud. táv.) Szilágyi Dezső hagyatékának leltározását nem fejezték be. A nagy államférfiu hagyatékában különösen nagybecsű a képtár, amiben 274 festmény van, összesen 50,000 korona értékben. Az ékszereket 1243 koronára becsülték. Szilágyi Dezsőnek pompás könyvtára is volt; a háromezer kötet közt ott vannak a külföld és a magyar irodalom klasszikusai. Jókainak, Vörösmartyknak, Petőfinek összes művei diszkótésben; azonkívül Kossuth iratai és számos jeles munka a magyar irodalomból. Nagy kedvvel gyűjtötte Szilágyi Dezső a szobrokat is. Találtak lakásán 22 szoborművet, melyek értéke 10,800 koronára rug. Az összes hagyaték értékét 80,000 koronára becsülték.

Makai Emil temetése.

Budapest, aug. 8. (Saj. tud. táv.) Makai Emil elhunyt fővárosi író s köl-

tőnek ma délután 4 órakor volt a temetése a Vörösmarty-utcai gyászházból. Az »Otthon« nevében Rákossy Jenő mondott búcsubeszédet. Azután a holttestet a pályaudvarhoz vitték ki, honnan Makóra szállították.

Wlassics Gyula Rákossy Jenőnek, az »Otthon« elnökének táviratilag fejezte ki részvétét.

Crispi haldoklása.

Róma, aug. 8. Tegnap óta nem engednek látogatókat Crispi ágyához és a beérkező táviratokat többé nem olvasák fel a betegnek. A család azért nem engedi meg, hogy a beteghez gyóntató pap jöjjön, mert ez esetben Crispi feleségének, Donna Linának, a ki vele egyházilag nincs megesküdve, a katolikus ritus értelmében a törvénytelen együttélést meg kellene szüntetnie. (M. T. I.)

Háboru Columbia és Venezuela között.

New-york, augusztus 8. A »Herald« jelel, hogy Venezuela tegnap megüzente a háborut Columbiának, 4000 columbiai katona már venezuelai területen áll, ezek ellen most egy 10000 főből álló venezuelai sereg vonult fel. (M. T. I.)

Waldersee gróf Hamburgban.

Budapest, aug. 8. (Saját tud. táv.) Waldersee gróf a nemzetközi csapatok főparancsnoka ma délelőtt szállott partra Hamburgban. — A kikötőben óriási néptömeg fogadta a hadvezért hurrah kiáltásokkal. A császár nevében Wittik tábornok üdvözölte. — A városházán fényes reggeli volt, a melyen a város előkelősége mind jelen volt.

A délafrikai háboru.

London, augusztus 8. A Dél-Afrikából kiutasított idegen alattvalók kártérítési követeléseit tárgyaló bizottság mai ülésén az angol kormány képviselője kijelentette, hogy a kártérítést követelő idegeneket nem biztosíthatja róla, hogy nemsokára visszatérhetnek Dél-Afrikába. Mielőtt az idegeneknek megengedik a visszatérést, az összes fogoly búrokat, afrikandereket és uitlandereket vissza kell helyezni birtokukba. (M. T. I.)

Elhunyt olasz tábornok.

Budapest, aug. 8. (Saját tud. táv.) Barratieri olasz tábornok ma délután Stercing tirioli faluban meghalt. Barratieri az olasz hadseregnek egyik legkiválóbb tábornoka volt, ki a Menelik negus elleni abessziniai háboruban működött mint hadvezér. Az aduai csatát elvesztvén, sok megtámadásban volt része, miért is lemondott rangjáról s elvonultan élt egy kis tirioli faluban.

KOZGAZDASAG.

A méhek meganyásítása

A méhek életében annyira fontos az anya-méh szerepe, hogy az egész család fejlődése ezen egy méhgyedről függ, sőt jó részben az is, hogy vajjon a mértékentű szaporodásra avagy inkább a szorgalmas mézgyűjtésre irányul-e munkája, szelid-e avagy ingerült, szúrásra hajlandó? — Ebből következik, hogy a méhészetben is fontos szerepe van a fajtakiválasztásnak (selectio), amennyiben az anyákat főleg a szelid, mézelő törzsekből jó nevelni.

Amint egyszer a kaptáros méhészméh-törzseinek a létszámát a széndékolt mennyiségig felemelte, azokat csupán a hasznathajtó mézeltetésre fogja felhasználni, de ez esetben előtérbe lép a méhek mesterséges meganyásításának a kérdése, mert a 2—3 éves anyáknál idősebbet már nem tanácsos továbbra is megtartani. Új jó minőségű anyákkal kell azokat kicserélni. Csak hogy a méhek nem mindég, nem mindenkép s nem minden anyát hajlandók elfogadni, hanem ha a kellő óvatosság nélkül adtuk volna be az új anyát, készen lehetünk reá, hogy a méhek leszúrták ezt.

Hogy sikeresen anyásítsunk, a következők megtartására kell figyelemmel lenni:

Ha valamely törzstől az előregedett anyát elvettük, úgy, ha azt új anyával akarjuk el látni, az csakis **termékeny** anyával sikerül. Termékeny anya helyett terméketlent a méhek el nem fogadják. De a termékeny ifju anyát is hiába adnók be azonnal az öreg eltávolítása után, meg kell várni, míg a méheknek a királyné elvesztése feletti általános nyughatatlansága fellép, mi úgy 20—24 óra múlva történik meg, ekkor beadhatjuk az új királynét, de ekkor is csak védelem alatt. Legjobb műlepből egy pálczika segítségével mesterséges anyabölcsőt készíteni, ezen egy pár parányi nyílást szurói, hogy ezeken át a beléje helyezett új anya lélekzetet vehessen s táplálék végett nyelvét ki nyujthassa. Meg a méhek a mesterséges anyabölcsőt lerontják s a királynét fokokint kiszabadítják, rendszeren megkötik a barátságot is vele s letezik a minden új anyával szemben érzett természetes ellenszenvüket.

Mihelyt azonban a méhek az első nyughatatlanság lecsillapodása után a kaptárban levő ifju fiasításból új anyák neveléséhez fognak, már ismét nem lehet anyásítani, egész azon időig, míg az első anyaházak befedve nincsenek. Ekkor már új (terméketlen) anyák kikélesztését várják a méhek s elfogadják úgy termékeny, mind terméketlen anyát vagy anyabölcsőt. Az értékes termékeny anyát azonban így is tanácsos védelem alatt adni be. A terméketlen anyát pedig füstölés közben beereszteni. Az anyabölcsők lerontásáról maga az új anya fog gondoskodni.

Ha ezen második időpontot az anyásításra fel nem használtuk volna s már az első trónkövetelő ifju királyné ki is kelt a legérettebb anyabölcsőből, ismét sikertelen az anyásítást idegen anyával megkísérlni. Ha azonban az összes anyaházakat, terméketlen anyákat megsemmisítjük, ismét anyásíthatunk. Midőn a méhek minden reménytől elesnek, hogy maguktól anyát nevelhetnek, akkor épen a legkönnyebb az anyásítás; úgy terméketlen, mint termékeny anyát elfogadják, valamint anyabölcsőt. Megjegyzendő, hogy nyílt fiasítást mindég könnyen elfogadják a méhek, csak hogy ebből később válik anya, még később erősödik meg a törzs.

Ha azonban a méhek sokáig vannak megfosztva azon reménytől, hogy maguk anyát nevelhessenek, akkor álnyásókká válnak, vagyis

néhány fejlettebb dolgozó méh csap fel anyának, petézik, de csakis bimpetét rak, miből herék kelnek ki, melyek még inkább siettetik a törzs pusztulását. Ezen állapotban aztán ismét felette nehéz anyásítani. Az álnyásás törzs többnyire minden jó anyát leszur és pedig annál inkább, minél inkább megszokta ezen állapotot.

Az elmondottakból előtűnik, hogy az anyásítás, mely az újabb méhészetben mind nagyobb szerepet van hivatva betölteni, gondos figyelmet, ismeretet, körültekintő óvatosságot igényel, másrészt azonban a jó minőségű anyaméhekkel a méhészet sikerének alapjai rakhatók le. **Mártonfalvi.**

Ketch Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Hatalmítók.	
Budapest, aug. 8.	
Buza októberre	0. —
Buza áprilisra	0. —
Tengeri	0. —
Rozs okt.	0. —
Zab ápr.	0. —
Káposzta, repce, aug.	0. —

Értéktőzsde.

Budapest, aug. 8.

Osztrák hitel	—
Magyar hitel	—
Allamvasut.	—
Rumunurányi	—
Magyar jelzálog	—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos arfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. aug. 8-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118.45
Magyar koronajárdék	93.20
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	120.25
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.60
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92.50
Ualméresi jog megváltási kötvény	100. —
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevény-sorajegy-kölcsön	173. —
Tiszszabályozás s zezedi sorajegyek kölcsön	143.50
Osztrák járadék papirban	98.75
Osztrák járadék ezüstben	98.65
Osztrák járadék aranyban	118. —
Osztrák korona járadék	95.75
Osztrák államsorsjegyek	139.50
Osztrák magyar bank részvény	16.75
Magyar hitelbank részvény	648.50
Osztrák hitelintézet részvény	635. —
Parisi vista	95.05
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.03
Németbirodalmi márka	117.20
London vista	239.60
20 márkás arany	23.46

Dr. VUCSKICS GYULA.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy az alant jegyzett cikkek árait mélyen leszállítottuk és

teljesen kiárusítjuk

u. m. Színes selyem kelmék, nyári női ruha szövetek, mosó zefir, batiszt, angol vászon és fehér batisztok.

Szövött áru kesztyük, gyermek- és fiu tricó ing, nadrág, netz ingek. Tenis flanell és satin ingek, övek, sapkák és egyéb idény cikkeket.

Az összes raktáron levő napernyőket, blousokat és női fűzőket

minden elfogadható árban eladjuk.

Tisztelettel

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

